

Praksisfelleskaper

Siw Skrøvset nov 08

"Jeg elsker å lære, men hater å bli undervist".

Winston Churchill

I denne økta vil vi:

- ⌘ Vise noen eksempler på praksisfellesskaper
- ⌘ Få mer grep om begrepet (hva er praksisfellesskaper?)
- ⌘ Vise hvordan praksisfellesskaper utvikler seg – og hvordan dette kan påvirkes
- ⌘ Se nærmere på hvordan uenigheter er en del av praksisfellesskapene.

Praksisfellesskaper bygger på

- ⌘ en sosial læringsteori: vi er sosiale vesener og læring er en integrert side av det å være menneske (Wenger)
- ⌘ det syn at å utvikle en organisasjon er en læringsprosess – som skjer ved at aktørene **gjør** noe: deltar, handler, samhandler.

3 kjennetegn ved praksisfellesskap

Sentrale begreper i begrepet...

- ⌘ **Forhandling:** hva som skal gjelde, "forhandles" hele tiden i fellesskapet
- ⌘ **Mening:** praksis er det som forhandles av medlemmene av praksisfellesskapet gjennom meningsforhandlinger.
- ⌘ Gjør at praksis både er påvirkelig og motstandsdyktig.

Praksisfellesskaper = felles læringshistorier

Det krever noe å bli en del av et slikt fellesskap.

Praksisfelleskap i utvikling

"... noen praksisfelleskaper vokser spontant mens hos andre trenger frøene å bli omsorgsfullt sådd. Ved begge tilfeller kan organisasjonen gjøre mye for å skape et miljø hvor de kan trives: verdsette den læring de oppnår, gjøre tid og andre ressurser tilgjengelig for deres arbeid, oppmuntre til deltakelse og fjerne barrierer". (Wenger 1998:13)

Tegn på at det er dannet et praksisfellesskap

1. Vedvarende gjensidige relasjoner
2. Felles måter å engasjere seg i samarbeidet på
3. Fravær av innledninger
4. Raske formuleringer av spørsmål som skal diskuteres
5. Enighet om hvem som er med

-
6. Kunnskap om hva de andre kan og kan bidra med i virksomheten
 7. Evne til å vurdere om en handling er egnet
 8. Felles historier, innforståtheter, vitende latter
 9. Felles sjargong og stil

Praksisfellesskapets utviklingsstadier

- 1. Potensial:** deltakerne deler et problem eller interessen for et felles tema.
- 2. Allianse:** deltakerne bygger relasjoner, tillit og bevissthet om gjensidige interesser og behov.
- 3. Modning:** ikke lenger et nettverk av profesjonelle venner, men har utviklet grenser omkring sin virksomhet.

-
4. **Forvaltning:** viktig å opprettholde virksomhetens relevans og få en stemme i de besluttede organer.
 5. **Transformasjon:** spenningen mellom fellesskapets eierforhold og nye tanker og ideer er hele tiden til stede. Noen fellesskap forsvinner naturlig. Ved isolasjon fra ytre påvirkning vil læringspotensialet avta.

Utvikling av praksisfellesskapene

- ⌘ Nye medlemmer kommer inn
- ⌘ Møte mellom ulike fellesskaper

Møter mellom ulike

- ⌘ **Ansikt til ansikt** mellom enkeltmedlemmer fra ulike
- ⌘ **Fordypelse** – ved at de ulike medlemmene går ut og henter seg ny informasjon
- ⌘ **Delegasjoner** – der en eller flere fra fellesskapet møter medlemmer av andre fellesskaper.

Noen kritiske kommentarer

- ⌘ Det kan se ut som at det blir et praksisfellesskap hvis man skaper møteplasser (f.eks for skoleledere).
- ⌘ Et fellesskap er ikke en enhet som lar seg definere ut fra helt klare kriterier.
- ⌘ Uklart hvor involvert og hvor perifer man kan være for å være medlem.
- ⌘ Tilslører begrepet at det finnes spenninger, makt og konflikter?

Uenighet som problem?

Hvordan håndteres uenighet?

Skole- og barnehageverden: harmoni et ideal?

Eksempel fra en case-skole.

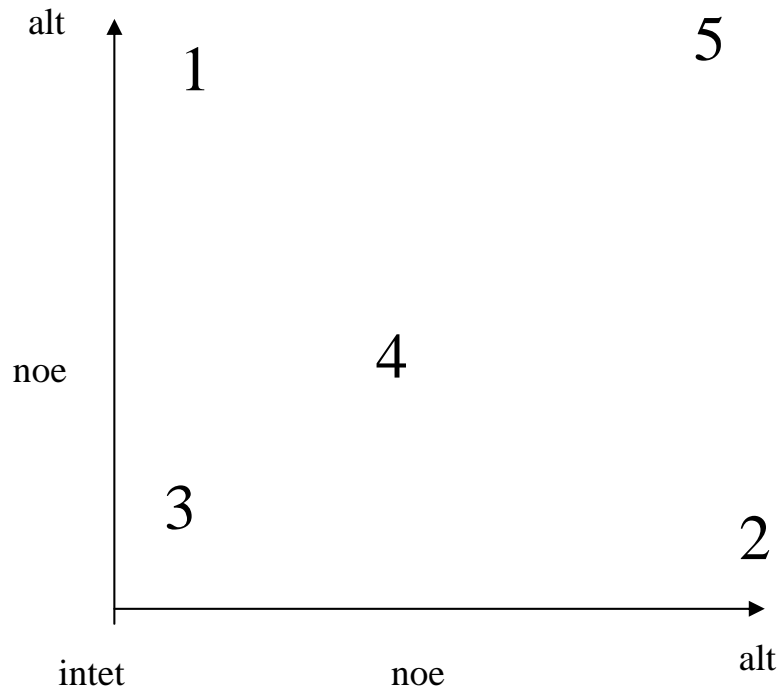

Konklusjon: når ikke ledelsen har kompetanse i å håndtere uenighet, kan selv små hendelser utvikles til konflikter.

Alternativ: se på spenninger som noe naturlig og som grunnlag for utvikling.

Hva krever det? Kompetanse, sak vs person...

TRANSCEND-metoden (Galtung 2003)

"Matte-metodikken" for konfliktløsning (Galtung 2003)

1: Positiv framtid:

Hvordan vil vi helst at det skal være?

4: Negativ framtid:

Hva er du aller mest redd for at skal skje?

2: Negativ fortid:

Og hva er det som har skjedd som gjør at det ikke er slik vi ønsker?

3: Positiv fortid:

Men noe bra har det jo vært en gang?
(du giftet deg jo med han...)